
Aika 28.08.2025, klo 16:15

Paikka Kaupungintalo, lautakuntien kokoushuone / Teams-yhteys

Käsiteltävät asiat

§ 13 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 14 Pöytäkirjan tarkastus

§ 15 Viranhaltijoiden päätökset tiedoksi / sivistysjohtaja

§ 16 Ilmoitusasiat ja viranhaltijoiden päätökset tiedoksi

§ 17 Valtuustoaloite koulukuljetusten tasapuolistamiseksi

§ 18 Koulukuljetusoppaan päivitys

§ 19 Oikaisuvaatimus rekrytointipäätökseen

§ 20 Etelä-Savon Koulutus Oy, osakassopimuksen muutokset

§ 21 Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2024, sivistyslautakunta

§ 22 Talouden seuranta 6/2025, sivistyslautakunta

§ 23 Mikkelin kaupungin talousarvio 2026, sivistyslautakunta

§ 24 Muut asiat

Osallistujat

Mika Barck, puheenjohtaja
Jarmo Lautamäki, 1. varapuheenjohtaja
Anni Löppönen, sihteeri
Mikko Haverinen
Miska Heiskanen
Reijo Hämäläinen
Tanja Hämäläinen
Riina Jakobsson
Virpi-Leena Laine
Enrique Tessieri
Mari Torniainen
Pirkko Valtola
Taina Halinen, varhaiskasvatusjohtaja
Hanna-Noora Hurri
Taaban Hussaini
Alva Kortelainen
Seija Manninen, opetusjohtaja
Anne Puntanen
Pekka Pöyry, kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja
Marja Ukkonen, Mikkelin lukion rehtori

§ 13

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 14

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Miska Heiskanen ja Virpi-Leena Laine.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti tiistaina 2.9.2025 ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

§ 15

Viranhaltijoiden päätökset tiedoksi / sivistysjohtaja

Sivistysjohtaja

Hankintapäätökset:

§ 5 SPOTTI-työkalun hankinta varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluihin Vertikal Oy:
Itä, 10.06.2025

Ehdotus

Esittelijä: Mika Barck

Merkitään tiedoksi.

§ 16

Ilmoitusasiat ja viranhaltijoiden päätökset tiedoksi

§ 220/09.06.2025 kaupunginhallitus ei käytä kuntalain mukaista otto-oikeutta kasvatus- ja opetuslautakunnan kokouksessaan 22.05.2025 tekemiin päätöksiin.

§ 247/18.08.2025 kaupunginhallitus ei käytä kuntalain mukaista otto-oikeutta sivistyslautakunnan kokouksessaan 12.06.2025 tekemiin päätöksiin.

Varhaiskasvatusjohtaja

Hankintapäätökset:

§ 3 Mikkelin kaupungin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen leikkipedagogiikan - koulutusten hankinta 1.8.2025-31.12.2026, 15 000€ (alv 0%), 17.06.2025

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi.

Kaupunginvaltuusto, § 35, 03.03.2025

Kaupunginhallitus, § 109, 17.03.2025

Sivistyslautakunta, § 17, 28.08.2025

§ 17

Valtuustoaloite koulukuljetusten tasapuolistamiseksi

MliDno-2025-956

Kaupunginvaltuusto, 03.03.2025, § 35

Valtuutettu Jaakko Väänänen ym. esittivät 3.3.2025 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Perusopetuslain 32 §: n perusteella esi-, perus- ja lisäopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos koulumatkan pituus on yli viisi kilometriä. Kuljetusoikeutta ei muodostu, mikäli oppilas osallistuu esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen.

Lain mukaan kuljetettavan oppilaan matkaan voi kuulua kohtuullinen osuus, jonka oppilas kulkee itse. Tämä koskee myös esiopetusta. Mikkelin kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan määrittelemiin perusteisiin kuuluu, että esi- ja perusopetuksessa oppilaalle myönnetään koulukuljetus kaupungin osoittamaan ensisijaiseen esiopetus- tai perusopetuspaikkaan, kun koulumatkan pituus on:

- esiopetuksessa ja perusopetuksen 1. – 2. luokan oppilaalla yli 3 kilometriä
- perusopetuksen 3. – 9. luokan oppilaalla yli 5 kilometriä

Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka muodostuu oppilaalle oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Tällä hetkellä koulukuljetuksissa koululaiset joutuvat kaupungin taholta eriarvoiseen asemaan. Lautakunnan päätös kävelymatkoista lienee tarkoittanut koko kaupunkia, mutta nykytilanteessa taajamassa Waltti-kortti mahdollistaa vapaan matkustamisen jopa yhden pysäkinvälin. Tämä ruuhkauttaa ja hidastaa bussien aikataulussa pysymistä, kun taas haja-asutusalueella oppilaat joutuvat kävelemään kohtuuttoman pitkän matkan, jopa 3 kilometriä.

Poikkeukselliset sääolosuhteet, teiden kunnossapito ja valaistuksen puute ovat esimerkkejä eriarvoistavista tekijöistä, jotka asettavat haja-asutusalueen oppilaat taajama-alueella asuviin koululaisiin nähden epätasavertaiseen asemaan.

Me allekirjoittaneet esitämme, että haja-asutusalueen koulumatkaetus lyhennetään koskemaan esi- ja alkuopetuksessa 1 kilometriä ja 3. luokasta eteenpäin 2 kilometriä.

Jaakko Väänänen

Marita Hokkanen, Heikki Nykänen, Pirjo Siiskonen,
Kirsi Olkkonen, Katriina Noponen, Kati Häkkinen,
Antti Pakarinen, Anne Hujala, Petri Pekonen,
Pekka Pöyry, Anu Kokkonen, Markku Kakriainen,
Jussi Marttinen, Kerttu Hakala, Juha Ropponen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 17.03.2025, § 109

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään elokuussa 2025.

Päätös

Hyväksyttiin.

Lisäksi sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue pyytää nuorisovaltuuston lausunnon asiaan.

Sivistyslautakunta, 28.08.2025, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Perusopetuslain 32 §: n mukaan esi-, perus- ja lisäopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos koulumatkan pituus on yli viisi kilometriä. Kuljetusoikeutta ei muodostu, mikäli esioppilas osallistuu esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen. Lain mukaan kuljetettavan oppilaan matkaan voi kuulua kohtuullinen osuus, jonka oppilas kulkee itse. Tämä koskee myös esiopetusta. Mikkelin kaupungin kasvatusta ja opetuslautakunnan määrittelemiin perusteisiin kuuluu, että esi- ja perusopetuksessa oppilaalle myönnetään koulukuljetus kaupungin osoittamaan ensisijaiseen esiopetus- tai perusopetuspaikkaan, kun koulumatkan pituus on esiopetuksessa ja perusopetuksen 1. – 2. luokan oppilaalla yli 3 kilometriä ja perusopetuksen 3. – 9. luokan oppilaalla yli 5 kilometriä. Lisäksi Mikkeliissä kaikilla peruskoululaisilla on mahdollisuus käyttää maksutta julkista liikennettä nk. Waltti-kortilla.

Tehdyssä valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että haja-asutusalueen koulumatkaetuus lyhennetään koskemaan esi- ja alkuopetuksessa 1 kilometriä ja 3. luokasta eteenpäin 2 kilometriä pitempiä koulumatkoja. Tätä perustellaan mm. vaihtelevilla sää- ja tieolosuhteilla ja sillä, että haja-asutusalueella ei aina kulje julkista liikennettä. Kuntaliiton kanta on ollut se, että perusopetuslakia lievemman kilometrirajoja koskevan koulukuljetussäännön tulisi olla yhdenvertainen kaikille kunnan oppilaille.

Jos koulukuljetusoikeuden mahdollistavia kilometrirajoja alennettaisiin ehdotetulla tavalla, se tarkoittaisi koulukuljetukseen oikeutettujen oppilaiden määrän huomattavaa lisääntymistä ja sen myötä merkittävää tilausajokilometrien ja kustannusten lisääntymistä. Tähän ei ole kaupunginhallituksen antamassa talousarvioraamissa mahdollisuutta.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa tehtyyn valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

§ 18

Koulukuljetusoppaan päivitys

MliDno-2022-1210

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Sivltk 28.08.2025 Koulukuljetusopas 2025

Koulukuljetukset suunnitellaan Mikkeliissä perusopetuslain ja kaupungin päättämien linjausten mukaisesti. Koulukuljetusten piirissä on Mikkeliissä päivittäin noin 1000 esioppilasta ja peruskoululaista. Kodin ja koulun välisiin oppilaskuljetuksiin on käytetty noin 1,8 miljoonaa euroa vuonna 2024.

Kyyditysjärjestelyjen, tiedottamisen sekä koulujen ja kuljetuskoordinaattoreiden yhteistyön sujuvuuden tueksi on laadittu liitteenä oleva Koulukuljetusopas, johon on koottu ohjeet koulukuljetusten suunnittelusta ja järjestämisestä. Se on käsitelty ja hyväksytty kasvatus- ja opetuslautakunnassa viimeksi vuonna 2022 ja nyt siihen on tehty lähinnä teknisiä muutoksia, yhteystietojen päivityksiä sekä koulukuljetusesityksiin liittyviä täsmennyksiä.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä olevan Koulukuljetusoppaan.

Tiedoksi

Peruskoulut, perusopetuksen toimistosihteeri, kuljetuskoordinaattorit

§ 19

Oikaisuvaatimus rekrytointipäätökseen

MliDno-2025-1869

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Markus, palvelusuhdepäällikkö, Sari.Markus@sivistys.mikkeli.fi
Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Sivltk 28.08.2025 Ote - Päätös Nea Paakkunaisen ottamisesta luokanopettaja virkaan ajalle 4.8.2025-31.7.2026, sijoituskouluna Launialan koulu

Launialan koulun haettavana ollut luokanopettajan määräaikainen virkasuhde (kuntarekry 663615) päätettiin jättää täyttämättä, koska haussa ei ollut riittävää määrää kelpoisia hakijoita. (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 4§).

Tästä päätöksestä on lähetetty hakijoille seuraavanlainen sähköpostiviesti kuntarekryn kautta 10.6.2025:

"Tiedoksianto: Luokanopettaja, Launialan koulu

Hei, Kiitos mielenkiinnostasi Mikkelin kaupungilla avoinna ollutta luokanopettajan virkaa kohtaan. Luokanopettajan määräaikainen virka päätettiin jättää täyttämättä, koska haussa ei ole ollut riittävää määrää kelpoisia hakijoita. Liitteenä ote viranhaltijapäätöksestä MliDno-2025-1869, § 2 / 09.06.2025.

Ystävällisin terveisin, xx"

Hakuajan päättymisen jälkeen rehtoriin on ollut yhteydessä kelpoinen luokanopettaja Nea Paakkunainen, joka osoittautui tehtävään soveltuvaksi. Rehtori palkkasi hänet määräaikaiseen luokanopettajan sijaisuuteen ajaksi 4.8.2025-31.7.2026.

Päätöksestä MliDno-2025-1869 13.06.2025 § 5 on tehty oikaisuvaatimus, joka on saapunut kirjaamoon 2.7.2025. Oikaisuvaatimus oheismateriaalina. Päätöksessä Launialan koulun rehtori on päättänyt ottaa luokanopettajan määräaikaiseen sijaisuuteen luokanopettaja Nea Paakkunaisen ajalle 4.8.2025-31.7.2026.

Oikaisuvaatimuksena on, että päätös perutaan ja virkasuhde, joka on ollut aiemmin julkisesti haettavana, julistetaan uudelleen haettavaksi.

Laki kunnallisesta viranhaltijasta 4§ mukaan virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi. Päätöksen teossa ei ole menettelytapavirhettä. Päätöstä ei peruuteta vaatimuksen mukaisesti eikä virkaa julisteta uudelleen julkisesti haettavaksi.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää edellä esitetyillä perusteilla hylätä oikaisuvaatimuksen, joka on tehty Launialan koulun rehtorin viranhaltijapäätöksestä, joka koskee luokanopettajan virkavalintaa 13.06.2025 § 5.

Tiedoksi

Oikaisuvaatimuksen tekijä, Launialan koulun rehtori

§ 20

Etelä-Savon Koulutus Oy, osakassopimuksen muutokset

MliDno-2025-2476

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja, Virpi.siekinen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Sivltk 28.08.2025 Osakassopimus muutokset

2 Liite Sivltk 28.08.2025 Osakassopimus

Etelä-Savon Koulutus Oy:n osakassopimus on käyty läpi osakkaiden edustajien kanssa ja siihen on tehty joitakin tarkennuksia. Muutettavat kohdat on esitetty liitteessä 1. Varsinainen hyväksyttäväksi esitettävä sopimus on liitteenä 2.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä (liite 2) olevan Etelä-Savon Koulutus Oy:n osakassopimuksen muutoksen.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

§ 21

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2024, sivistyslautakunta

MliDno-2025-1063

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja, Virpi.siekinen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Siviltk 28.08.2025 Mikkelin kaupungin arviointikertomus 2024

Arviointikertomuksessa todetaan, että palveluverkkomuutosten jälkeinen avoimuus ja vaikuttavuuden seuranta lisäävät kuntalaisten luottamusta päätöksentekoon. Todetaan, että palveluverkon tiivistämisen yhteydessä olisi tärkeää arvioida päätösten vaikutuksia lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin ja tehdä vaikutukset jatkossa näkyviksi sekä tarkastuslautakunnalle että kuntalaisille.

Arviointikertomuksessa todetaan lisäksi että päiväkotij- ja kouluverkon supistamisen yhteydessä säästötavoitteiden toteutumista ei ole riittävän systemaattisesti seurattu. Todetaan, että todellista säästökertymää, jolla lakkautuksia perustellaan, ei ole tuotu riittävästi esiin. Tarkastuslautakunnan on vaikea arvioida palveluverkkoratkaisujen vaikutuksia ja tarkoituksenmukaisuutta, jos syntyneitä säästöjä ja muita vaikutuksia ei avata tilinpäätöksessä.

Lisäksi tarkastuslautakunta toteaa, että valtakunnallisen kouluverkkokyselyn välivuosina olisi hyvä avata niitä toimenpiteitä, joilla vastataan kyselyn tuloksiin, koska aikaisempien vuosien kehityssuunnat ovat jo nähtävissä. Lisäksi tulisi kehittää parillisina vuosina tehtävää oppilashyvinvointiraportointia niin, että siinä seurataan myös tarpeellisiksi todettujen toimenpiteiden toteutumista, kun parittomina vuosina raportointi painottuu tuloksiin.

Vastauksena tarkastuslautakunnan huomioihin todetaan seuraavaa. Päätösten vaikutusten **ennakkoarviointia** tulee kehittää. Tällä hetkellä päiväkotij- ja kouluverkkopäätösten teon osana valmistellaan lapsivaikutusten ja talousvaikutusten ennakkoarvioinnit. Muutosten jälkeistä hyvinvointivaikutusten arviointia ei ole tehty ja tätä on haasteellista, ellei peräti mahdotonta, toteuttaa. Päiväkotij- ja kouluverkkomuutosten jälkeen rinnakkain ei ole aikaisempaa toimintaa ja uutta toimintaa, josta voidaan erottaa mahdolliset toiminnan sisältä ja ulkoa tulleet muutokset vaikutuksineen. Lapsille/oppilaille ja huoltajille suunnatuilla palautekyselyillä muutosten välittömiä vaikutuksia ja tunteita voitaneen arvioida, mutta toiminnan vakiinnuttua ”vanhan ja uuden vertailu” ei tuottane relevanttia tietoa.

Palveluverkkoratkaisujen yhteydessä tapahtuneet koulumatkojen ja -kuljetusten muutokset on suunniteltu ja toteutettu perusopetuslain ja kasvatus- ja opetuslautakunnassa hyväksytyn Koulukuljetusoppaan mukaisesti.

Terveysten- ja hyvinvoinnin laitos (THL) on järjestänyt vuodesta 1996 saakka kouluterveyskyselyn, joka tuottaa tärkeää seurantatietoa lasten ja nuorten terveydestä, hyvinvoinnista, elintavoista, koulunkäynnistä ja opiskelusta. Kouluterveyskysely järjestetään vuorovuosin. Vuoden 2025 valtakunnalliset, kuntakohtaiset ja alueelliset tulokset julkaistaan THL:n mukaan syyskuussa 2025. Vaikka vastaavaa seurantatietoa ei ole välivuosina saatavissa, silloinkin tehdään paljon

kehitystyötä lasten ja nuorten hyvinvoinnin, kasvun ja oppimisen eteen esim. erilaisten kehittämishankkeiden tuella ja yhteistyössä Eloisan opiskeluhuollon kanssa.

Tilinpäätöksessä raportoidaan muun muassa tulosaluekohtaisesti talousarvion ja palvelusuunnitelman toteutuma talouden tasapainotustoimenpiteineen, mm. palveluverkkomuutokset. Palveluverkkomuutosten laskennalliset säästötavoitteet sisällytetään talousarvioon, jonka merkittävät poikkeamat tulojen alituksissa ja/tai menojen ylityksissä raportoidaan tilinpäätöksessä. Päätöksentekohetken laskennallisten säästövaikutusten ja toteutuneiden säästöjen välisessä vertailussa tulisi huomioida eurosäästöjen lisäksi mahdolliset toiminnoissa tapahtuneet muutokset (esim. lakivelvoitteet) päätösajankohdan ja uuden toiminnan käynnistymisen välillä. Tällaista laajaa ja kattavaa vaikutusten arviointityökalua ei ole vielä käytettävissä, joten arviointimenetelmää tulee kehittää.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta toteaa tarkastuslautakunnan huomiot lautakunnan alaisesta toiminnasta vuodelta 2024.

Tiedoksi

Talouspalvelut

§ 22

Talouden seuranta 6/2025, sivistyslautakunta

MliDno-2025-239

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja, Virpi.siekinen@mikkeli.fi
Aija Kuuppo, taloussuunnittelija, aija.kuuppo@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Sivltk 28.08.2025 Seuranta 6/2025, sivistyslautakunta

Talousarvion 2025 mukaisesti kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle annetaan selvitys talouden ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta 6/2025 seurannan yhteydessä. Aikaisemmin käytetty heinäkuun raportointi (ns. 7-seuranta) on kaupunginvaltuuston päätöksellä muutettu vuodesta 2025 alkaen kesäkuun raportoinniksi (ns. 6-seuranta tai Q2-seuranta). Koko kaupungin seurantaraportti käsitellään kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokouksissa.

Seurantaraportit koostuvat johdon analyysistä, talouden toteuma- ja ennustetiedoista, strategiakorteista ja tiliryhmäkohtaisista toteuma-analyyseista.

Kaupunkikehityslautakunta raportoi kaupunkiorganisaation investointien seuranta.

Q2-seurannan yhteydessä voidaan hakea sellaisia määrärahamuutoksia tai -siirtoja, jotka perustuvat jo olemassa oleviin toiminnan laajennus-, muutos- tms. päätöksiin, joista on jo syntynyt lisäkustannuksia ja joihin ei ole varauduttu talousarviossa. Pääsääntöisesti määrärahamuutokset on kuitenkin haettu loppuvuoden seurannan yhteydessä.

Seurantaraportille tehdään normaalit talouden seurantaan liittyvät tuloslaskelmaennusteet sekä niitä koskevat tiliryhmäkohtaiset analyysit.

Toiminnallisten tavoitteiden toteumat raportoidaan strategiakorteilla. Toimialueiden on arvioitava tulevatko strategiakorttien tavoitteet toteutumaan kertomalla tiiviisti mutta selkeästi tilanne tavoitteen saavuttamisessa sekä toimenpiteet, joita tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty tai tullaan tekemään. Strategiakorttien yhteydessä kuvataan myös tiiviisti, miten palvelusuunnitelmaa on saatu toteutettua seurantajaksolla.

Tunnuslukutaulukot raportoidaan edellisten vuosien ja talousarviossa 2025 sovelletun mallin mukaisesti (suoritetaulukot liitetään vasta tilinpäätökseen 2025).

Investointien toteutuminen ja ennusteet sekä selvitykset toteutuvista investoinneista kootaan keskitetysti kaupunkikehityslautakunnan seurantaraportille.

Koko kaupungin seurantaraportti käsitellään kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokouksissa.

Kesäkuun seurannan perusteella sivistyslautakunnan toimintatulojen arvioidaan toteutuvan hieman talousarviota paremmin. Perusopetuksessa tukia ja avustuksia sekä vuokratuottoja ja muita tuottoja arvioidaan kertyvän noin 115 000 euroa talousarviota paremmin. Tuloissa epävarmuutta aiheuttaa kuitenkin

varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa olevien muiden kuin mikkeliäisten lasten määrä ja näistä lapsista kertyvä kotikuntakorvausten yhteismäärä, joka selviää vasta kalenterivuoden lopussa.

Menoissa ylityspainetta aiheutuu perusopetuksen henkilöstökuluissa, joissa tässä vaiheessa ylitystä arvioidaan syntyvän noin 150 000 euroa. Ylitystä arvioidaan aiheutuvan seuraavista syistä: lisääntyneet sijaiskulut, kaksikielisen opetuksen järjestäminen ja oppimisen tuen lainsäädännön, 1.8.2025 alkaen, mukanaan tuomat velvoitteet. Lisäksi epävarmuutta sekä tuloissa että menoissa arvioidaan muodostuvan siitä, että tässä vaiheessa vuotta ei vielä ole tiedossa kaikki mahdolliset avustus- ja hankerahoitukset kasvatusta ja opetustoiminnan kehittämiseen.

Kesäkuun seurannan perusteella lautakunnan toimintakatteen arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena, katteen arvioidaan heikkenevän noin 35 000 euroa.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta hyväksyy talouden seurannan liitettäväksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle menevään koko kaupungin seurantaan.

Tiedoksi

Talouspalvelut

Kaupunginhallitus, § 226, 09.06.2025

Sivistyslautakunta, § 23, 28.08.2025

§ 23

Mikkelin kaupungin talousarvio 2026, sivistyslautakunta

MliDno-2025-425

Kaupunginhallitus, 09.06.2025, § 226

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, talousjohtaja, tiia.tamlander@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 9.6.2025 Talousarvioraami 2026

Talousarvioraamin hyväksyminen käynnistää varsinaisen talousarviovalmistelun kaupunkiorganisaatiossa. Talousarvioraami on kaupunginhallitukseen nähden sitova talousarvion valmistelupohja. Lautakunnat ja johtokunnat valmistelevat vuoden 2025 talousarvioesityksensä talousarvioraamin mukaisesti.

Raamin hyväksymistä seuraava talousarviovalmistelun vaihe on syksyllä tapahtuva lautakuntien ja johtokuntien talousarvioesitysten valmistuminen 19.9.2025 mennessä. Kaupunginhallituksella on talousarvioaiheinen suunnittelukokous 29.9.2025, minkä lisäksi talousarvion valmisteluun haetaan tarvittaessa erikseen evästystä. Kaupunginvaltuuston kanssa käsitellään talousarviota ja sen valmisteluperusteita lokakuun puolivälissä pidettävän seminaarin yhteydessä. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota ja veroprosentteja 27.10.2025 kokouksessaan (varapäivä 28.10.2025). Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion ja veroprosentit 10.11.2025 pidettävässä kokouksessa. Veroprosentit on ilmoitettava verohallinnolle 17.11.2025 mennessä.

Tausta ja valmistelun lähtökohdat

Sote-uudistus leikkasi vuodesta 2023 alkaen suuren osan kuntien valtionosuus- ja verotuloista. Sote-uudistuksen jälkeen Mikkelin valtionosuuksien määrä on tulevinakin vuosina tehtäviin ja velvoitteisiin nähden alhainen johtuen osaksi valtionosuusjärjestelmää jääneistä voimakkaasti negatiivisista sote-eristä. Uudistus kohteli kuntia hyvin eriarvoisesti, ja Mikkeli on selvästi uudistuksesta edelleen kärsivien kaupunkien joukossa, vaikka lähtökohtaisesti sote-uudistuksen piti tuoda helpotusta kuntien talouspaineisiin. Valtionosuusjärjestelmään valmistellaan uudistusta, jonka aikataulu on viivästynyt alun perin suunnitellusta.

Edeltävä vuosi 2024 oli Mikkelin kaupungilla erinomainen Etelä-Savon Energia Oy:n 49 % vähemmistöosuuden myynnin toteutumisen johdosta. Kaupungin taseessa vuoden 2018 tilinpäätöksestä asti olleet kumulatiiviset alijäämät tulivat katetuksi vuoden 2024 tilinpäätöksessä muodostuneella 131,6 miljoonan euron ylijäämällä, jonka myötä kaupungin taseessa on nyt 110,5 miljoonan euron kumulatiivisen ylijäämän puskuri. Kuluvan vuoden osalta oli jo ennen sote-uudistuksen toteutumista nähtävissä, että erityisesti alhaisten valtionosuuksien johdosta vuosi 2025 tulisi olemaan alijäämäinen. Tällä hetkellä vuoden 2025 alijäämäksi ennustetaan noin 2,9 miljoonaa euroa. Vuosittaisen käyttötalouden tasapainoon saaminen tasapainotusohjelmiin sitoutumalla on nähty mahdolliseksi vuodesta 2026 alkaen. Tämä arvio on tietojen päivittyessäkin osoittautunut paikkansa pitäväksi. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupungille

talouden tasapainotusohjelman vuosille 2024-2026 päätöksellään 11.12.2023 § 137. Valtuuston 11.11.2024 § 110 hyväksymässä vuosien 2025-2028 taloussuunnitelmassa vuosi 2026 on linjattu ensimmäiseksi ylijäämäiseksi vuodeksi noin 374 tuhannen euron ylijäämäisellä tuloksella. Talousarvioraamin viranhaltijavalmistelussa on lähdetty siitä, että raamin on ehdottomasti päädyttävä positiiviseen tulokseen. Tässä tavoitteessa on myös onnistuttu.

Toimintakatteen muodostuminen

Talousarvioraami vuodelle 2025 on valmisteltu ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen perusteella huomioiden toiminnalliset ja mm. lainsäädännöstä aiheutuvat muutokset. Sisäisiä eriä tarkennetaan talousarviovalmistelun aikana, mutta ne eivät luonteensa vuoksi aiheuta muutoksia koko kaupungin tason toimintakatteeseen, sillä sisäisten erien vaikutus koko kaupunkiorganisaation tasolla on aina +/- 0. Osana raamivalmisteluprosessia on käyty henkilöstöpalveluiden tukemana erilliset palkkaresurssikeskustelut erityisesti henkilöstökustannusten budjetointiin liittyen.

Talousarvioraamin valmistelun lähtökohtana on huomioitu vuoden 2024 tilinpäätös, vuoden 2025 talousarvio ja jo tiedossa olevat toiminnalliset, lainsäädännöstä ja erilaisista päätöksistä aiheutuvat eurovaikutteiset muutokset ja muut merkittävät muutostekijät. Yksittäinen merkittävimpiin muutostekijöihin lukeutuva toiminnallinen ja taloudellisesti huomattava muutos on perusopetuksen oppimisen tuki, joka tuo merkittäviä lisävastuita perusopetuksen palvelutehtäviin. Oppimisen tuki on huomioitu erityisesti kasvatusta ja opetuslautakunnan raamivalmistelussa siten, että määrärahat mahdollistavat riittävän resursoinnin lakisääteisten veloitteiden täyttämiseksi ja niihin liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kunta-alan työmarkkinaratkaisu syntyi loppukeväästä 2025. Työmarkkinaratkaisun mukaisesti talousarvioraamissa on varauduttu 1.1.2026 tilanteen mukaisesta palkkatasosta 2,61 % palkankorotusvarauksiin koko vuoden ajalle laskettuna. Raamiin on huomioitu muiden kustannusten osalta inflaatiokehitys 1,50 % yleisillä korotusvarauksilla, ellei muita sopimuskorotusmääreitä ole ollut jo raamineuvotteluvaiheessa tiedossa tai laskettavissa. Tehtävä- ja kustannuslisäysten vaikutusten ohella talousarvioraamin valmistelussa on huomioitu myös kaupunginvaltuuston 11.12.2023 § 137 hyväksymän tasapainotusohjelman sisältämät säästövaikutukset.

Raamineuvotteluprosessin lopputulemana syntyneen, liitteenä olevan talousarvioraamiesityksen toimintakatteeksi muodostuu noin -145 miljoonaa euroa. Toimintakate on noin 4,45 miljoonaa euroa heikompi kuin vuoden 2025 muutetun talousarvion -140,5 miljoonan euron toimintakate. Toimintakatteen heikkeneminen liittyy mm. lakisääteisten tehtävälisäysten (erit. oppimisen tuki) ja työmarkkinaratkaisuun perustuvien palkankorotusvarausten aiheuttamiin lisäkustannuksiin. Heikkenevä toimintakate saadaan kuitenkin rahoitettua maltillisiksi kohoavaksi ennakoiduilla vero- ja valtionosuustuloilla.

Tuloksen muodostuminen

Vuoden 2026 ennakkolliset valtionosuuslaskelmat on julkaistu toukokuussa. Vuoden 2026 valtionosuuksien määräksi ennakoidaan noin 15,7 miljoonaa euroa, kun ne vuoden 2025 talousarviossa ovat vielä 12,8 miljoonan euron ja vuoden 2025 talousennusteessa 14,1 miljoonan euron tasolla. Verotulojen kokonaismääräksi arvioidaan Kuntaliiton toukokuussa 2025 julkaistun ennusteen perusteella 147,7 miljoonaa euroa, kun ne

vuoden 2025 talousarviossa ovat 143,6 miljoonaa ja talouden seurantaraportin ennusteessa noin 141,4 miljoonaa euroa. Rahoitustuottojen ja -kulujen nettosummaksi on tässä vaiheessa arvioitu 3,0 miljoonaa euroa.

Asetetun tavoitteen mukaisesti kaupunginhallitukselle esitettävä talousarvioraami päättyy ylijäämävaiheeseen lopputulemaan (+ 0,35 milj. euroa).

	TP2024	Alkup. TA2025	Muutettu TA2025	Raamiesitys 2026
Toimintakate	-122 428	-142 826	-140 526	-144 978
Verotulot	139 880	143 607	143 607	147 695
Valtionosuudet	6 529	12 835	12 835	15 675
Rahoitustuotot ja -kulut	1 492	2 734	2 734	3 000
Vuosikate	25 473	16 350	18 650	21 392
Poistot	-23 126	-21 700	-21 700	-21 200
Satunnaiset erät	156 067	0	0	0
Tilikauden tulos	158 414	-5 350	-3 050	192
Poistoeron muutos	163	160	160	160
Varausten muutos	-27 000	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	131 577	-5 190	-2 890	352

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvioraamin vuodelle 2026 ja valtuuttaa talouspalvelut antamaan lautakunnille ja johtokunnille talousarvion valmisteluohjeen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittään, että talousjohtaja Tiia Tamlander selosti asiaa kaupunginhallitukselle.

Merkittään, että kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Oskari Valtola saapui kokoukseen tämän pykälän aikana.

Sivistyslautakunta, 28.08.2025, § 23

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja, Virpi.siekinen@mikkeli.fi

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 9.6.2025 § 226 antanut talousarvioraamin vuodelle 2026. Sivistysjohtaja ja tulosaluejohtajat esittelevät talousarvion valmistelutilanteen. Käydään keskustelua valmistelun evästämisestä.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkittään tiedoksi.

§ 24

Muut asiat